

บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)
ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา^{*}
THE ROLE OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING THE PROFESSIONAL
COMMUNITY AT SCHOOLS UNDER THE SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE
AREA OFFICE PHRA NAKRON SI AYUTTHAYA

¹วรรณภา หมวกอิม Wannapa Mougim, ²สุภาวดี วงษ์สกุล Supawadee Wongsakul,

³สกวรัตน์ จรุงนนทกาล Skowrat Jarungnanthakal

^{1,2,3}สถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ Panyapiwat Institute of Management, Thailand

Corresponding Author E-mail: wannapa1992.m@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา 2) ศึกษาระดับการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา และ 3) วิเคราะห์บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสภาพการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารและครู ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จำนวน 315 คน และนำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์โดยใช้ความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณ ผลการวิจัย พบว่า 1) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก 2) สภาพการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยาในภาพรวม อยู่ในระดับมาก และ 3) บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสภาพการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนมี 4 ด้าน โดยด้านที่ส่งผลมากที่สุด คือ ด้านผู้ให้คำปรึกษา รองลงมา คือ ด้านผู้ส่งเสริมสนับสนุน ด้านผู้อำนวยความสะดวก และด้านผู้คาดการณ์ ตามลำดับ ส่งผลต่อสภาพการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ: บทบาท, ผู้บริหารสถานศึกษา, ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

Abstract

This research article is for 1) study roles of school administrators working under the Secondary Educational Service Area Office Phra Nakhon Si Ayutthaya, 2) study the conditions of PLC implemented at schools under the Secondary Educational Service Area Office Phra Nakhon Si Ayutthaya, and 3) to analyze the role of school administrator affecting the professional community at schools under the Secondary Educational Service Area Office Phra Nakhon Si Ayutthaya. A sample group consisted of 315 administrators and teachers working at the secondary schools under the Secondary Educational Service Area Office Phra Nakhon Si Ayutthaya. The data were analyzed using Frequency, Percentage, Mean, Standard Deviation, and Multiple Regression Coefficient. Findings revealed that 1) the roles of school administrators working at secondary schools under the Secondary Educational Service Area Office Phra Nakhon Si Ayutthaya were found in a high level, 2) overall conditions of the PLC implementation at the secondary schools under the Secondary Educational Service Area Office Phra Nakhon Si Ayutthaya were found in a high level, 3) the roles of school administrators working at the secondary schools under the Secondary Educational Service Area Office Phra Nakhon Si Ayutthaya on PLC implementation were found in 4 aspects. The highest effect showed on consultation, followed by facilitation support, and expectants, respectively. They affected the PLC implementation at a statistically significant level of .05.

Keywords: Roles, Administrators, Professional Learning Community

บทนำ

การวางรากฐานและพัฒนาคุณภาพการศึกษาถือเป็นภารกิจสำคัญของประเทศที่จะต้องคำนึงถึงเป็นอันดับแรก เนื่องจากการศึกษาถือเป็นต้นทุนและอาวุธสำคัญของพลเมืองในประเทศที่จะพัฒนาและสร้างความเจริญก้าวหน้าในด้านวิชาการ ศิลธรรม รวมถึงทักษะชีวิตในสังคมโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ซึ่งระบบการศึกษาในศตวรรษที่ 21 นั้นต้องมีการเปลี่ยนแปลงตามความก้าวหน้าของสังคมโลกอย่างทันทั่วถึง เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพและคุณลักษณะที่ดี ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกนี้ การศึกษาจากเดิมที่มุ่งให้ผู้เรียนมีทักษะเพียงการอ่านออกเขียนได้นั้นไม่เพียงพอในการอยู่ในสังคมที่ขับเคลื่อนด้วยกระบวนการคิด เทคโนโลยีและนวัตกรรมในปัจจุบันได้ เหตุนั้น การศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการปฏิบัติและสร้างแรงบันดาลใจไปพร้อมกัน ผู้เรียนจะไม่เป็นผู้รับอีกต่อไป แต่ต้องฝึกการเรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติและแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง (Active Learning) ครูจึงต้องเปลี่ยนบทบาทจากครูผู้สอนมาเป็นครูผู้ฝึก (Coach) หรือผู้อำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ (Learning Facilitator) ทำหน้าที่สร้างแรงบันดาลใจ สร้างความท้าทาย ความสนุกในการเรียน เน้นออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนได้ลงมือทำเกิดการพัฒนาการเรียนรู้และฝึกทักษะเพื่อการดำรงชีวิต การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและรูปแบบการเรียนการสอนของครูจึงเป็นเรื่องที่มีความท้าทายอย่างยิ่ง โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงในองค์กร หรือสถานศึกษาที่มีบุคลากรหลากหลาย แต่มีจุดมุ่งหมายในการพัฒนาศักยภาพผู้เรียนเป็นสำคัญเช่นเดียวกัน ดังนั้น แนวคิดการร่วมมือกัน

ในวิชาชีพเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างมั่นคงจึงเป็นประเด็นที่น่าสนใจที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาควรให้ความสำคัญ เพื่อขับเคลื่อนพัฒนาไปทั้งในระดับจิตสำนึก ระดับรากฐาน และระดับโครงสร้างอย่างจริงจังและเป็นระบบ หาหนทางร่วมกันกับเพื่อนร่วมวิชาชีพในการแก้ปัญหาการเรียนการสอนที่ส่งผลต่อผู้เรียน รวมถึงการสร้างความสัมพันธ์และทัศนคติในการทำงานร่วมการในเชิงบวก (ขวลิต ชูกำแพง, 2560)

ชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (Professional Learning Community) เป็นการผสมผสานแนวคิดของความเป็นมืออาชีพ (professional) และชุมชนแห่งการเรียนรู้ (learning community) เข้าด้วยกันถือเป็นนวัตกรรมการพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการพัฒนาศักยภาพผู้สอนและนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนเป็นความร่วมมือร่วมใจกันทางวิชาการของผู้สอนและบุคลากรทางการศึกษาที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน ร่วมมือกันช่วยเหลือ สนับสนุน และส่งเสริมซึ่งกันและกัน ทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและมีความสุขในการทำงานร่วมกันเป็นสำคัญ (วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล, 2562) ซึ่งชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ หรือ PLC มีพื้นฐานแนวคิดมาจากภาคธุรกิจเกี่ยวกับความสามารถขององค์กรในการเรียนรู้ เป็นการนำแนวคิดองค์กรแห่งการเรียนรู้มาประยุกต์โดยอธิบายว่า การอุปมาที่เปรียบเทียบให้โรงเรียนเป็น “ชุมชน” มากกว่าความเป็น “องค์กร” เพราะความเป็นชุมชนจะมีความเชื่อมโยงภายในต่อกันด้วยค่านิยม แนวคิด และความผูกพันร่วมกันของทุกคนที่เป็นสมาชิก ยึดหลักต้องพึ่งพาอาศัยซึ่งกันและกันแบบผืนกกำลังกันในการปฏิบัติงานที่มุ่งสู่พัฒนาการเรียนรู้อันสำคัญ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) เปลี่ยน “วัฒนธรรมการทำงานแบบโดดเดี่ยว” มาเป็น “วัฒนธรรมการทำงานแบบร่วมมือรวมพลังกันเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” โดยทุกคนยอมรับและเคารพในคุณค่าความสำคัญที่แตกต่างของกันและกัน และเห็นคุณค่าความสำคัญของการร่วมมือรวมพลังในการเรียนรู้เพื่อร่วมเข้าใจ แก้ไขปัญหาและพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อันดีของนักเรียนอย่างถูกต้องและสร้างสรรค์ (สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา, 2562) นอกจากนั้น ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ยังเป็นภาระงานประจำตำแหน่งของครู ตามที่สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาได้ประกาศหลักเกณฑ์และวิธีการให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาดำรงตำแหน่งครูมีวิทยฐานะ และเลื่อนวิทยฐานะ ตามหนังสือสำนักงาน ก.ค.ศ. ที่ ศธ. 0206.3/ว 21 ลงวันที่ 5 กรกฎาคม 2560 ถือเป็นตัวบ่งชี้ที่เป็นมาตรฐานการปฏิบัติงานสำคัญอีกประการหนึ่ง ซึ่งมีความเชื่อมั่นว่าจะเป็นกระบวนการในการพัฒนาผู้เรียนได้เป็นอย่างดี บนพื้นฐานแห่งความสุขในการทำงานร่วมกันของครู (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562)

กระบวนการขับเคลื่อนชุมชนแห่งการเรียนรู้วิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษานั้น จะดำเนินงานผ่านรวมตัวของสมาชิกในชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพประกอบด้วย บุคคลที่เกี่ยวข้องกัน 5 กลุ่ม ได้แก่ ครูผู้สอน ครูเพื่อนร่วมเรียนรู้ ครูพี่เลี้ยง ผู้บริหารสถานศึกษา และผู้เชี่ยวชาญ โดยสมาชิกแต่ละกลุ่มย่อมมีบทบาทและภารกิจต่างกันตามบริบทหน้าที่การปฏิบัติงานในสถานศึกษา (สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา, 2562) ซึ่งการนำแนวคิดและหลักการของ PLC ลงสู่การปฏิบัติในระดับสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จนั้น บทบาทและพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญยิ่ง นอกเหนือจากครูผู้นำ (teacher leader) ที่ต้องรับผิดชอบในการช่วยให้ PLC ลงสู่การปฏิบัติได้จริง โดยเงื่อนไขด้านการปรับเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กร (Professional community culture) เพื่อให้ประสบความสำเร็จในกระบวนการ PLC นั้น ประการสำคัญกล่าวไว้ คือต้องได้รับการสนับสนุนอย่างจริงจังจากผู้นำ (Supportive leadership) ในทุกขั้นตอนของกระบวนการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการ

แสดงออกถึงภาวะผู้นำทางวิชาการ สร้างบารมีทางวิชาการ สร้างแรงจูงใจภายในของผู้สอน ให้สารสนเทศที่เป็นประโยชน์ ชี้แนะประเด็นการเรียนรู้ร่วมกัน ส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ โค้ชกระบวนการเรียนรู้และการคิด ประสานเครือข่ายทุนทางสังคม และยกย่องในความสำเร็จ (วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา, 2562) จึงเห็นได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในสถานศึกษาเป็นอย่างมาก เพราะถือเป็นผู้นำในการดำเนินงานว่าจะสามารถนำ “ชุมชน” พัฒนาไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนมากน้อยเพียงใด

จากความเป็นมาและความสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา เพื่อนำผลการศึกษาไปใช้ในการพัฒนา การขับเคลื่อนนโยบายกลยุทธ์ หรือวิสัยทัศน์ของโรงเรียนในการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพของสถานศึกษา ให้เกิดการพัฒนาอย่างเป็นระบบและเกิดประโยชน์ต่อคุณภาพผู้เรียนและศักยภาพของครูอย่างสูงสุด

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา
2. เพื่อศึกษาระดับการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา
3. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสภาพการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหาร และครู ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา จำนวน 29 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 1,485 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยด้วยการใช้สูตรของ Yamane (อ้างถึงใน ธีระดา ภิณฺโญ, 2556) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 และใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) แบบเป็นสัดส่วน กำหนดชั้นภูมิตามขนาดของโรงเรียน จากนั้นคำนวณหาขนาดตัวอย่างจาก 4 กลุ่ม (โรงเรียนขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ ขนาดใหญ่พิเศษ) ตามสัดส่วนของประชากรให้ได้กลุ่มตัวอย่างครบตามเกณฑ์ที่กำหนด ได้กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ทั้งสิ้น 315 คน
3. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1) ตัวแปรอิสระ คือ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ตัวแปรตาม คือ สภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามองค์ประกอบ
4. เครื่องมือและการพัฒนาเครื่องมือการวิจัยที่ใช้ในครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaire) เรื่อง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ซึ่งผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และพัฒนาตามกรอบแนวคิดของการวิจัย โดยมีรายละเอียดแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามประเภทแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) เกี่ยวกับลักษณะประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานด้านการศึกษา

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา 5 ด้าน ดังนี้ 1) ผู้อำนวยการ 2) ผู้ประเมิน นิเทศ ติดตาม 3) ผู้ส่งเสริมสนับสนุน 4) ผู้คาดการณ์ 5) ผู้ให้คำปรึกษา

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา 6 ด้าน ดังนี้ 1) วิสัยทัศน์ร่วม 2) ทีมร่วมแรงร่วมใจ 3) ภาวะผู้นำร่วม 4) การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ 5) ชุมชนกัลยาณมิตร 6) โครงสร้างสนับสนุนชุมชน

โดยในตอนที่ 2 ผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ โดยใช้เกณฑ์วัดระดับการปฏิบัติ ซึ่งมีลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วน (Rating Scale) ประมาณค่า 5 ระดับของลิเคอร์ท โดยได้ดำเนินการศึกษาหลักการ แนวคิด ทฤษฎีจากตำรา เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับบทบาทผู้บริหารสถานศึกษา และการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามเพื่อกำหนดขอบเขตในการสร้างเครื่องมือสร้างแบบสอบถาม และนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนอต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง และนำมาปรับปรุงแก้ไข ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ โดยการนำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการหาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) โดยการนำแบบสอบถามให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ทำการประเมิน แล้วคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องรายข้อ (Index of Item Objective Congruence: IOC) หาความเชื่อมั่นของเครื่องมือ (Reliability) นำแบบสอบถามที่ปรับแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาความเชื่อมั่น ด้วยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ 0.975 แล้วจึงนำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้ 1) ผู้วิจัยขอหนังสือจากสถาบันการจัดการปัญญาภิวัฒน์ เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครู ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา 2) ผู้วิจัยนำหนังสือพร้อมทั้งแบบสอบถามส่งถึงโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามแบบออนไลน์ และ 3) ผู้วิจัยเก็บรวบรวมแบบสอบถามทางออนไลน์ในระหว่างเดือนมกราคม พ.ศ.2564 ถึงเดือนมีนาคม พ.ศ. 2564 รวมเป็นระยะเวลา 3 เดือน แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล

6. การวิเคราะห์ข้อมูล สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ การแจกแจงค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และสถิติที่ใช้ทดสอบสมมติฐาน โดยใช้สถิติวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ (Multiple linear regression) แบบ Stepwise

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม

บทบาทผู้บริหารสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านผู้อำนวยการความสะอาด	4.27	0.45	มาก
2. ด้านผู้ประเมิน นิเทศ ติดตาม	4.23	0.44	มาก
3. ด้านผู้ส่งเสริมสนับสนุน	4.25	0.45	มาก
4. ด้านผู้คาดการณ์	4.19	0.50	มาก
5. ด้านผู้ให้คำปรึกษา	4.21	0.53	มาก
ภาพรวม	4.23	0.40	มาก

จากตารางที่ 1 พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านผู้อำนวยการความสะอาด ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = 0.45) รองลงมาคือ ด้านผู้ส่งเสริมสนับสนุน ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.45) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านผู้คาดการณ์ ($\bar{X} = 4.19$, S.D. = 0.50)

2. ผลการศึกษาสภาพการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา

การดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม

การดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)	ระดับความคิดเห็น		
	$\bar{X}$	S.D.	แปลผล
1. ด้านวิสัยทัศน์ร่วม	4.29	0.49	มาก
2. ด้านทีมร่วมแรงร่วมใจ	4.22	0.48	มาก
3. ด้านภาวะผู้นำร่วม	4.25	0.47	มาก
4. ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ	4.16	0.43	มาก
5. ด้านชุมชนกัลยาณมิตร	4.21	0.50	มาก
6. ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน	4.28	0.47	มาก
ภาพรวม	4.24	0.43	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า การดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.43) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ด้านวิสัยทัศน์ร่วม ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = 0.49) รองลงมาคือ ด้านโครงสร้างสนับสนุนชุมชน ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = 0.47) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.16$, S.D. = 0.43)

3. ผลการศึกษาบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อสภาพการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณตัวแปรบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในภาพรวม

Variable	B	SE _B	β	t	Sig.	Zero order Correlation	Collinearity Statistics	
							Tolerance	VIF
(Constant)	.327	.106		3.086	.002			
X ₅	.424	.030	.519	14.308	.000	.853	.405	2.467
X ₃	.231	.037	.236	6.230	.000	.773	.371	2.698
X ₁	.171	.031	.178	5.557	.000	.686	.521	1.921
X ₄	.098	.035	.113	2.816	.005	.778	.332	3.010
R = .914		R ² = .835		F = 391.917		Sig. = .000*		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 3 พบว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 มีค่า R² เท่ากับ .835 แสดงว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา มีอิทธิพลในการกำหนดความแปรปรวนของการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) (Y) ได้ประมาณร้อยละ 83.50 โดยตัวแปรบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ ด้านผู้ให้คำปรึกษา (X₅) รองลงมา คือ ด้านผู้ส่งเสริมสนับสนุน (X₃) ด้านผู้อำนวยความสะดวก (X₁) และด้านผู้คาดการณ์ (X₄) ตามลำดับ ส่วนบทบาทด้านผู้ประเมิน นิเทศ ติดตาม ไม่ส่งผลต่อส่งผลต่อการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในภาพรวม

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบประเด็นสำคัญที่สามารถอภิปรายผลได้ดังต่อไปนี้

1. บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.23$, S.D. = 0.40) แสดงให้เห็นว่า บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกที่สำคัญที่สุดในการวางแผน จัดระบบการบริหารการศึกษาในโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและยั่งยืนในทุกด้าน ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายหลักของสถานศึกษาโดยรวม การบริหารงานทั้ง 4 ฝ่าย ได้แก่ งานวิชาการ งานงบประมาณ งานบุคคล และงานบริหารทั่วไป

เพื่อนำไปสู่การเป็นสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพและผลิตผู้เรียนที่มีคุณภาพออกสู่สังคม ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นตัวแปรสำคัญในการนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จตามบทบาทหน้าที่ในหลากหลายลักษณะที่ต้องใช้ตามสภาพบริบทและความเหมาะสมของสถานศึกษานั้นๆ โดยต้องอาศัยความรู้และทักษะในการบริหารและแสดงบทบาทในด้านต่างๆ สอดคล้องกับแนวคิดของประทวน บุญรักษา (2555) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีการกิจในการบริหารตามมาตรฐานตำแหน่งให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ซึ่งต้องแสดงบทบาทหลายบทบาทตามแต่สภาพการณ์หรือในบางสถานการณ์อาจแสดงหลายบทบาทในเวลาเดียวกัน แต่บทบาทที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา คือ บทบาทตามภาระหน้าที่ของความเป็นผู้บริหาร ความเป็นนักประสานงานและความเป็นนักปฏิรูปการศึกษาถือเป็นการใช้ทั้งความรู้และทักษะในการบริหาร ซึ่งเป็นคุณสมบัติสำคัญของผู้บริหารมืออาชีพ รวมทั้งสอดคล้องกับแนวคิดของวาสนา เต่าพาฬ (2557) ที่กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีบทบาทและหน้าที่สำคัญในการกำหนดทิศทางของสถานศึกษาในด้านต่างๆ ให้งานบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ ดังนั้นจึงจำเป็นต้องอาศัยบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะนำพาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามเกณฑ์มาตรฐานของการจัดการศึกษา ผู้บริหารจึงถือเป็นผู้มีมีความสำคัญสูงสุดในสถานศึกษานั้นๆ จากความเชื่อข้อนี้จึงเป็นตัวชี้วัดว่าคุณภาพการศึกษาขึ้นอยู่กับผู้บริหาร ดังนั้นควรมองไปที่บทบาทของผู้บริหารตามภารกิจของสถานศึกษาเพื่อมุ่งไปสู่คุณภาพการศึกษาว่าควรมีบทบาทอย่างไร และในด้านใดแสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษาย่อมมีบทบาทในการบริหารที่หลากหลายตามภารกิจของสถานศึกษาในด้านต่างๆ ถือเป็นเรื่องที่ผู้บริหารคำนึงถึงและพัฒนาสู่ความเป็นมืออาชีพเพื่อใช้ในการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพเกิดประโยชน์อย่างสูงสุด ซึ่งบทบาทของที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ความเป็นผู้อำนวยการความสะดวก โดยประเด็นสำคัญคือการที่ผู้บริหารส่งเสริมให้ครูตระหนักถึงความสำคัญ สอดคล้องกับแนวคิดของ Farren & Kaye (อ้างใน ชาติชาย ศรีจันทร์, 2556) ที่กล่าวว่า บทบาทของผู้บริหารด้านการเป็นผู้อำนวยการความสะดวกจะสามารถผลักดันให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาพัฒนางานได้อย่างดี ช่วยให้รู้คุณค่าในอาชีพและความสนใจ ตระหนักถึงการวางแผนในอนาคต รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของประวิทย์ มั่นปาน (2556) พบว่า บทบาทผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน จังหวัดสุพรรณบุรี โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับบทบาทผู้บริหารด้านจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ผู้ให้คำปรึกษา ผู้อำนวยการสะดวก ผู้คาดการณ์ ผู้ประเมิน และผู้ส่งเสริมสนับสนุน

2. สภาพการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.24$, S.D. = 0.43) ที่แสดงให้เห็นว่า สถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา มีความพร้อมและให้ความสำคัญในการขับเคลื่อน PLC ตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อมุ่งเน้นส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนผ่านการร่วมมือทางวิชาชีพของครู และบุคลากรทางการศึกษาโดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ผ่านการร่วมมือและวางแผนจากการระดมทักษะ การแลกเปลี่ยนประสบการณ์การเรียนรู้ของครู และผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (สำนักพัฒนาครูและบุคลากรการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2562) ถือเป็นรูปแบบนวัตกรรมความร่วมมือกันทางวิชาชีพที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับสังคมในยุคศตวรรษที่ 21 ที่มุ่งเน้นให้ผู้เรียนเกิดการปฏิบัติ และแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ผ่านความร่วมมือร่วมใจในการวางแผนพัฒนาผู้เรียนร่วมกันของครู สอดคล้องกับแนวคิดของวรลักษณ์ ชูกำเนิด (2557) ที่กล่าวว่า การเปลี่ยนแปลงของยุคที่รวดเร็ว จึงเป็นเหตุให้องค์กรโรงเรียนระดมสรรพกำลังร่วมกันในองค์กรเพื่อปรับเปลี่ยน พัฒนาคุณภาพให้ทันและสอดคล้องกับความเป็นจริงของยุค วิธีการเรียนรู้บนพื้นฐานการปฏิบัติงานจริงร่วมกันของวิชาชีพครู

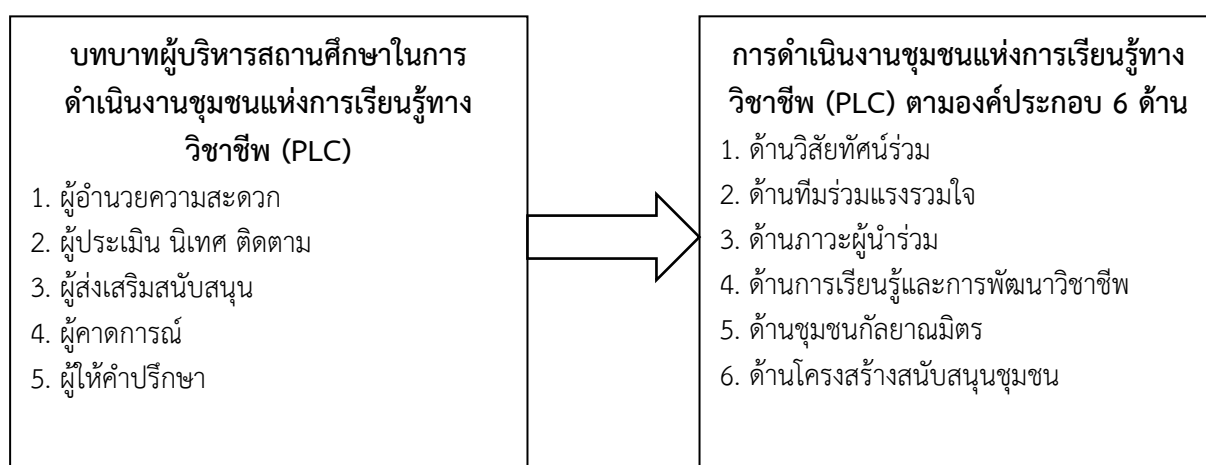
หรือ PLC จึงเป็นกลยุทธ์สำคัญที่ทั้งระดับห้องเรียน ระดับโรงเรียน ระดับโรงเรียน ระดับกลุ่มโรงเรียน จนถึงระดับชาติ ให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนพัฒนา หรือปฏิรูปการจัดการศึกษาในชุมชนของตนเองและสอดคล้องกับแนวคิดของวิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนา (2562) ที่กล่าวว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เป็นนวัตกรรมพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการพัฒนาศักยภาพผู้สอนและนำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนผ่านการร่วมมือกันทางวิชาการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกันทำให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทำให้ผู้สอนมีความรู้ในสิ่งที่สอน ได้รับการพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตลอดจนสมรรถนะอื่นๆ ส่งผลไปยังคุณภาพผู้เรียนคือ ความรู้ ความคิด ความประพฤติ ทักษะและสมรรถนะด้านต่างๆ ตามที่ตั้งจุดมุ่งหมายในการพัฒนาไว้

3. บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียน ได้แก่ ด้านผู้ให้คำปรึกษา ด้านผู้ส่งเสริมสนับสนุน ด้านผู้อำนวยการความสะอาด และด้านผู้คาดการณ์ตามลำดับ แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหลักในการวางโครงสร้างและกำหนดนโยบายขององค์กร กระบวนการ PLC จะประสบผลสำเร็จมากน้อยเพียงใด ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหนึ่งในสมาชิกสำคัญในการเป็นผู้ให้คำปรึกษา ส่งเสริมสนับสนุน ผู้อำนวยการความสะอาด และคาดการณ์แนวโน้มที่เกิดขึ้นกับครูและครูผู้เรียน สอดคล้องกับแนวคิดของสิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา (2562) ที่กล่าวว่า ภาวะผู้นำและบทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นเงื่อนไขหนึ่งที่ช่วยส่งเสริมให้ PLC ในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ ซึ่งผู้บริหารต้องมีอุดมการณ์และวิสัยทัศน์ที่ชัดเจนของการพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน เป็นผู้ให้คำปรึกษา เป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ปฏิบัติงาน มีสมรรถนะในการสื่อสารสร้างความเข้าใจ ความรู้สึกเป็นทีมให้กับครู เปิดโอกาสให้ทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วม ตลอดจนให้คำแนะนำ สนับสนุนการทำงานของครูทุกคนในทุกด้าน และสอดคล้องกับแนวคิดของกิตติ กลสินธรา (2562) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนเป็นปัจจัยสำคัญของการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ (Professional Learning Community : PLC) ให้เกิดขึ้นในโรงเรียนซึ่งมีแนวทางด้านการบริหารจัดการและบทบาทสำหรับผู้บริหารในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ รูปแบบของ 9S Model ตั้งแต่การกำหนดนโยบาย การดำเนินงาน จนถึงการนิเทศติดตามและรายงานผล ทั้งยังสอดคล้องกับงานวิจัยของพรพรรณ พิมพ์ (2562) พบว่า บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายลาดใหญ่จังหวัดสมุทรสงคราม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด พิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อย คือด้านการพัฒนาบุคลากร ด้านการพัฒนางานวิชาการ และด้านการกำหนดทิศทาง ส่วนประเด็นที่น่าสนใจ ได้แก่ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาด้านผู้ประเมิน นิเทศ ติดตาม มีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปแบบคะแนนดิบ (B) มีค่าเท่ากับ -.133 ซึ่งส่งผลในทิศทางตรงกันข้ามกับตัวแปรองค์ประกอบด้านชุมชนกัลยาณมิตรของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ซึ่งแสดงให้เห็นว่า บทบาทผู้บริหารในการเป็นผู้ประเมิน นิเทศและติดตามการทำงานนั้นส่งผลให้บรรยากาศความเป็นกัลยาณมิตรในชุมชนถดถอยลง เนื่องจากการสร้างความคิดในการทำงานให้กับครูที่อาจเกิดความกังวลกับการถูกผู้บริหารประเมิน นิเทศ หรือตรวจสอบการทำงาน สอดคล้องกับที่ธีระวัฒน์ วรรณนุช (2561) ได้วิเคราะห์ปัญหาในการขับเคลื่อนชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ของสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 (นนทบุรี พระนครศรีอยุธยา) องค์ประกอบด้านชุมชนกัลยาณมิตร พบว่า สมาชิกของชุมชนการเรียนรู้ ได้แก่ ครูและบุคลากรทางการศึกษาส่วนมากยังห่วงการทำงานที่ต้องถูกประเมินจากทั้งภายในและหน่วยงานอื่น ส่งผลให้การขับเคลื่อนนโยบายเป็นเพื่อรับการประเมินมากกว่าการเรียนการสอน และทำให้บรรยากาศแห่งความเป็นชุมชนกัลยาณมิตรลดลง

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้การวิจัยครั้งนี้ คือ บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ซึ่งบทบาทผู้บริหารสถานศึกษาได้มาจากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ผู้อำนวยการ 2) ผู้ประเมิน นิเทศ ติดตาม 3) ผู้ส่งเสริมสนับสนุน 4) ผู้คาดการณ์ 5) ผู้ให้คำปรึกษา และสภาพการดำเนินงานชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพระนครศรีอยุธยา ซึ่งได้มาจากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จำนวน 6 ด้าน ได้แก่ 1) วิสัยทัศน์ร่วม 2) ทีมร่วมแรงร่วมใจ 3) ภาวะผู้นำร่วม 4) การเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพ 5) ชุมชนกัลยาณมิตร 6) โครงสร้างสนับสนุนชุมชน สรุปดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหารควรจัดกิจกรรม/โครงการที่ส่งเสริมการพัฒนาภาวะและบทบาทความเป็นผู้นำให้กับผู้บริหารใหม่ ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ความเข้าใจและพัฒนาภาวะผู้นำในตนเอง อันจะเป็นประโยชน์ต่อนักเรียน ผู้ร่วมประกอบวิชาชีพ และองค์กรในอนาคตต่อไป

1.2 ผู้บริหารควรส่งเสริมให้มีกิจกรรมเพื่อให้ ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา เห็นความสำคัญ มีความรู้และทักษะในการร่วมกันขับเคลื่อนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ให้เกิดประสิทธิภาพในสถานศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาองค์ประกอบด้านด้านการเรียนรู้และการพัฒนาวิชาชีพให้แก่บุคลากรมากยิ่งขึ้น เพราะถือเป็นเครื่องมือสำคัญในการขับเคลื่อนองค์กรได้อย่างเข้มแข็ง

1.3 ผู้บริหารแสดงบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนกระบวนการชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ตามองค์ประกอบต่างๆ อย่างเต็มที่ เพื่อให้สถานศึกษาเกิดความร่วมมือกันในการพัฒนาศักยภาพนักเรียนผ่านการพัฒนาศักยภาพครู และร่วมกันสร้างองค์กรให้เป็นชุมชนทางวิชาชีพที่มีความเข้มแข็งทางวิชาการ และเป็นองค์กรแห่งความสุขที่เกื้อกูลกันอย่างกัลยาณมิตร

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาแนวทางการบริหารสถานศึกษาโดยใช้รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) กับกลุ่มงานฝ่ายต่างๆ ของสถานศึกษา ที่เน้นการทำงานแบบระดมความคิดและการสร้างองค์การแบบชุมชนแห่งความสุข สร้างทัศนคติเชิงบวกให้กับองค์กรและวิชาชีพ

2.2 การวิจัยครั้งนี้เป็นเพียงการสำรวจ บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในโรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ดังนั้น ควรมีการศึกษาในเชิงลึกด้วยการใช้วิธีการสัมภาษณ์หรือการสำรวจร่วมเพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกและเป็นประโยชน์ในการบริหารจัดการสถานศึกษาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กิตติ กลสินธรา. (2562). แนวทางสำหรับผู้บริหารในการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้. แหล่งที่มา <https://www.gotoknow.org/user/kasinthara> สืบค้นเมื่อ 9 ต.ค. 2563.
- ชลิต ชูกำแพง. (2560). ชุมชนแห่งการเรียนรู้ของครู. วารสารคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 23(2). 1-6.
- ชาติชาย ศรีจันทร์ดี. (2556). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับการปฏิบัติตามมาตรฐานวิชาชีพครู พ.ศ. 2556. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธีระดา ภิฏโญ. (2556). สถิติธุรกิจ. กรุงเทพมหานคร: เพ็ญข้าหลวงพรินต์ติ้งแอนด์พับลิชชิง.
- ธีระวัฒน์ วรรณนุช. (2561). การพัฒนารูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูในสถานศึกษาขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 3 (นนทบุรี –พระนครศรีอยุธยา). รายงานการวิจัย. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ.
- ประทวน บุญรักษา. (2555). บทบาทหน้าที่ของผู้บริหารและการเป็นผู้บริหารมืออาชีพ. แหล่งที่มา <https://www.academia.edu/> สืบค้นเมื่อ 9 ต.ค. 2563.
- ประวิทย์ มั่นปาน. (2556). บทบาทผู้บริหารกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน จังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พรพรรณ พิมพ์. (2562). บทบาทผู้บริหารสถานศึกษาสู่การเป็นชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพของโรงเรียนในกลุ่มเครือข่ายลาดใหญ่จังหวัดสมุทรสงคราม. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. วิทยาลัยเทคโนโลยีสยาม.
- วรลักษณ์ ชูกำเนิด. (2556). ถึงเวลาเปลี่ยนผ่านจาก “โรงเรียน”สู่“ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ” เพื่อปฏิรูปการจัดการเรียนรู้ที่การทำงานร่วมกันของครู คือ พลังสำคัญ. แหล่งที่มา <https://www.gotoknow.org/posts/539976> สืบค้นเมื่อ 12 ต.ค. 2563.
- วรลักษณ์ ชูกำเนิด. (2557). รูปแบบชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูสู่การเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 บริบทโรงเรียนในประเทศไทย. ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- วาสนา เต่าพาลี. (2557). บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษากับปัจจัยในการทำผลงานทางวิชาการของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี.

- วิชัย วงษ์ใหญ่ และมารุต พัฒนาผล. (2562). การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ผู้นำนวัตกรรมหลักสูตรและการเรียนรู้.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). คู่มือประกอบการอบรม การขับเคลื่อนกระบวนการ PLC (Professional Learning Community) “ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ”สู่สถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2562). นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ พ.ศ. 2562. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักพัฒนาสมรรถนะครูและบุคลากรอาชีวศึกษา. (2561). คู่มือการขับเคลื่อนกระบวนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (Professional Learning Community : PLC). กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ.
- สิริพันธุ์ สุวรรณมรรคา. (2562). เอกสารประกอบการเรียนชุดวิชา 23728 นวัตกรรมการบริหารการศึกษา และภาวะผู้นำ ชุดที่ 6 ชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพเพื่อพัฒนาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.